

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 154/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Malata, Pružinský, Hegeduš & Partners s. r. o., Twin City Tower, Mlynské nivy 10, Bratislava, proti uzneseniu prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trnave č. k. Kv 63/22/2200-238 z 5. novembra 2024 a uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava č. k. 2Tp/98/2024-28 z 31. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 5. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, 5 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva vlastníť majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením prokurátorky krajskej prokuratúry č. k. Kv 63/22/2200-238 z 5. novembra 2024 a uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu č. k. 2Tp/98/2024-28 z 31. decembra 2024. Sťažovateľ v petite podanej ústavnej sťažnosti požiadal o vyslovenie porušenia označených základných práv napadnutým uznesením krajskej prokuratúry a okresného súdu, ktoré žiada zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie, a o náhradu trov konania.

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave, odboru kriminálnej polície uznesením ČVS: KRP-67/2-VYS-TT-2021 zo 14. júla 2021 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, 4 písm. a) Trestného

zákona v časti dokonaneho a v časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona. Po uplatnení výberovej príslušnosti na základe opatrenia prezidenta Policajného zboru ČVS: PPZ-NKA-OZ-431-001/2022-PZ z 28. februára 2022 bolo vyšetrovanie vykonávané na Prezídiu Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúre, ktorej vyšetrovateľ svojím uznesením ČVS: PPZ-49/NKA-FVZ-2022 z 20. marca 2023 podľa § 199 ods. 1, 2 Trestného poriadku začal trestné stíhanie vo veci a súčasne podľa § 206 ods. 1, 2 Trestného poriadku vzniesol obvinenie viacerým osobám, a to aj [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku vo forme účasti podľa § 21 písm. d) k § 237 ods. 1, 3 písm. b), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona v časti dokonaneho a v časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a pre pokračovací obzvlášť závažný zločin legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 2 písm. a), ods. 5 písm. a), b) Trestného zákona, ktorý uzavrel so sťažovateľom kúpnu zmluvu z 11. augusta 2020, ktorej predmetom boli pozemky v katastrálnom území [REDAKOVANÉ], obec [REDAKOVANÉ], okres [REDAKOVANÉ], LV č. [REDAKOVANÉ] (neskôr v zmluve [REDAKOVANÉ]), a to KNC p. č. [REDAKOVANÉ], KNC p. č. [REDAKOVANÉ] (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“), na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech sťažovateľa do katastra nehnuteľností. Predmetné nehnuteľnosti boli v rámci trestného konania vedeného na Prezídiu Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúre pod ČVS: PPZ-49/NKA-FVZ-2022 podľa § 96a ods. 1 Trestného poriadku zaistené príkazom prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava č. k. 1PV204/21/2207-24 z 21. marca 2022.

3. Sťažovateľ svojou žiadosťou doručenou 4. októbra 2024 okresnej prokuratúre požiadal podľa § 96a ods. 8 Trestného poriadku okresnú prokuratúru o zrušenie zaistenia predmetných nehnuteľností, ktorá ju 9. októbra 2024 predložila krajskej prokuratúre, ktorá vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní na základe opatrenia prokurátora krajskej prokuratúry zo 4. júla 2022 a ktorá ju podľa § 96a ods. 8 Trestného poriadku svojím uznesením č. k. Kv 63/22/2200-238 z 5. novembra 2024 zamietla. Okresný súd svojím uznesením č. k. 2Tp/98/2024-28 z 31. decembra 2024 zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť sťažovateľa podanú proti uzneseniu krajskej prokuratúry č. k. Kv 63/22/2200-238 z 5. novembra 2024.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ považuje napadnuté uznesenia krajskej prokuratúry, ako aj okresného súdu za vychádzajúce z prílišne formalistického výkladu oprávnenia prokurátora v prípravnom konaní, ako aj sudcu pre prípravné konanie podľa § 96a ods. 8 Trestného poriadku oprávňujúceho zrušiť zaistenie nehnuteľného majetku napriek tomu, že tri roky trvajúce prípravné konanie neprodukovalo „akékoľvek (procesne použiteľné) priame alebo nepriame dôkazy, na základe ktorých by bolo možné s relevantnou mierou pravdepodobnosti konštatovať, že Príkazom dotknuté Nehnuteľnosti sú (môžu byť) naozaj výnosom z trestnej činnosti.“. Podľa sťažovateľa je neprípustné, aby krajská prokuratúra alebo okresný súd odmietali, a to na ťarchu majiteľa zaistených nehnuteľností, zrušiť príkaz na ich zaistenie, a to aj napriek tomu, že pretrvávajúcu dôvodnú potrebu zaistenia predmetných nehnuteľností nepodporili výsledky niekoľko rokov trvajúceho a údajne „sofistikovaného, plynulého, či sústredeného“ vyšetrovania v prípravnom konaní. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že „okolnosti, ktoré mohli na začiatku vyšetrovania nasvedčovať v zmysle

ustanovenia § 96a ods. 1 Trestného poriadku tomu, že Nehnutelnosti môžu byť výnosom z trestnej činnosti, nemôžu postačovať i na ospravedlnenie (ďalšej) existencie Prikazu aj na po skončení takmer troch rokov vyšetrovania (ktorého ultimátnou úlohou je vždy postupne odstraňovať všetky nejasnosti a pochybnosti ohľadom vyšetrovaného skutku).“.

5. Už prezentovanú názorovú optiku sťažovateľ podporil aj nadväzujúcimi úvahami o tom, že (i) predmetné nehnuteľnosti nenadobudol trestnou činnosťou, ale dobromyseľne, v nadväznosti na čo tak nie je možné tvrdiť, že sú výnosom z trestnej činnosti, (ii) nie sú ani odmenou za spáchanie trestného činu, (iii) ani vecou, ktorá bola nadobudnutá, hoci aj len sčasti, za vec, ktorá bola získaná trestným činom alebo ako odmena zaň, (iv) nie sú ani plodom alebo úžitkom z veci pochádzajúcej z trestnej činnosti alebo veci, ktorá bola získaná za vec pochádzajúcu z trestnej činnosti, (v) za predmetné nehnuteľnosti riadne uhradil ich kúpnu cenu, (vi) kúpnu cenu uhradil z vlastných peňažných prostriedkov, (vii) v trestnom konaní vedenom Prezídiom Policajného zboru (bývalou Národnou kriminálnou agentúrou) pod ČVS: PPZ-49/NKA-FVZ-2022 nikdy nevystupoval ani ako len podozrivý z trestnej činnosti a napokon (viii) výnosom z trestnej činnosti môžu byť len peňažné prostriedky, ktoré obvinené osoby získali od neho ako od dobromyseľného kupujúceho. Podľa sťažovateľa krajská prokuratúra v napadnutom uznesení, ako aj okresný súd v napadnutom uznesení *„úplne rezignovali na akúkoľvek snahu vysporiadať sa s vyššie uvedenými skutočnosťami, ktoré priamo vylučujú ústavnosť a zákonnosť vydaného Prikazu prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava.“*, čo zvyrazňuje nielen ich protiústavnosť, ale aj sťažovateľovi spôsobenú ujmu. Pri posudzovaní zákonnosti a ústavnosti ďalšieho trvania samotného zaistenia predmetných nehnuteľností *„nemôže byť bez právneho významu“* (i) skutočnosť, že tieto *„nie sú len predmetom procesných úkonov realizovaných Okresnou prokuratúrou Trnava v predmetnej Trestnej veci“*, ale (ii) súčasne sú aj *„predmetom civilného sporového konania vedeného pred Okresným súdom Trnava aktuálne pod sp. zn. 38C/17/2021 v rámci ktorého sa rovnaká prokuratúra (teda Okresná prokuratúra Trnava) domáha v zmysle ustanovenia § 93 ods. 1 písm. b) CSP určenia, že Sťažovateľ nie je vlastníkom zaistených Nehnutelností.“*.

6. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti apeloval AJ na ústavne konformný výklad § 96a Trestného poriadku, ktorý je potrebné interpretovať v súlade so zreteľom na ochranu ústavou garantovaných základných práv a slobôd a šetrením ich podstaty (čl. 152 ods. 4 v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy), keď prílišne formalistický prístup vedie k *«zjavnej nespravodlivosti umožňujúcej orgánom činným v trestnom konaní zneužívať bezdôvodné pretrvávajúce platnosti Prikazu aj v rámci civilného sporového konania ako akúsi „praktickejšiu“/ „pohodlnejšiu“ náhradu inštitútu neodkladného opatrenia, o ktorého vydaní nemôže ani v rámci prípravného konania rozhodnúť prokurátor, ale musí o ňom vždy rozhodnúť nezávislý všeobecný súd.»*.

7. V závere svojej argumentácie sťažovateľ uzavrel, že *„je zrejmé, že ako Okresný súd Trnava, tak aj Krajská prokuratúra v Trnave v napádaných rozhodnutiach vychádzali zo zjavne neudržateľného a arbitrárneho výkladu ustanovenia § 96a Trestného poriadku“*, ktorý *„sa následne nevyhnutne prejavil aj v nedostatočnom odôvodnení ako Uznesenia súdu, tak aj Uznesenia prokuratorky“*, z ktorých obsahu nie je predovšetkým zrejmé to, prečo (i) sú predmetné nehnuteľnosti považované za výnos z trestnej činnosti, pričom tento záver (ii) neverifikovalo ani niekoľko rokov trvajúce vyšetrovanie, ktoré neprodukovalo také dôkazy, na ktorých podklade by bolo možné *„s relevantnou mierou pravdepodobnosti konštatovať, že Prikazom dotknuté Nehnutelnosti sú (môžu byť) naozaj výnosom z trestnej činnosti.“*.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie sťažovateľom označených práv podľa čl. 20 ods. 1, 5 a čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajskej prokuratúry č. k. Kv 63/22/2200-238 z 5. novembra 2024 a uznesením okresného súdu č. k. 2Tp/98/2024-28 z 31. decembra 2024, ktorými bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o zrušenie zaistenia predmetných nehnuteľností príkazom okresnej prokuratúry č. k. 1PV204/21/2207-24 z 21. marca 2022.

9. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajskej prokuratúry:

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy alebo iné orgány verejnej moci. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným všeobecným súdom alebo iným orgánom verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

11. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky

na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

13. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnuté uznesenie krajskej prokuratúry bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného okresným súdom na základe sťažovateľom podanej sťažnosti podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku. Konanie o tomto riadnom opravnom prostriedku bolo skončené napadnutým uznesením okresného súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia sťažovateľom označených práv napadnutým uznesením krajskej prokuratúry je podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením krajskej prokuratúry. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti nemá ústavný súd danú právomoc, preto ju bolo potrebné v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a), § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením okresného súdu:

14. Pri preskúvaní rozhodnutí o použití dočasných majetkových zaisťovacích inštitútov, v ktorých dôsledku je znemožnené alebo citeľne obmedzené dispozičné právo dotknutého subjektu, ústavný súd vo svojej doterajšej rozhodovacej praxi stanovil požiadavky, ktoré sú na takéto rozhodnutie kladené z pohľadu ústavnoprávneho: rozhodnutie musí mať zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle (IV. ÚS 379/03, IV. ÚS 577/2021, I. ÚS 550/2024). Ak sú tieto požiadavky dodržané a zásah štátu rešpektuje primeranú (spravodlivú) rovnováhu medzi požiadavkou všeobecného záujmu spoločnosti, ktorý je zásahom sledovaný, a požiadavkou na ochranu základných práv jednotlivca, ústavný súd nepovažuje zabezpečenie majetku dotknutého subjektu za protiústavný zásah do jeho vlastníckych práv (I. ÚS 554/03, I. ÚS 369/03, IV. ÚS 577/2021, I. ÚS 550/2024).

15. Rovnako je potrebné pripomenúť, že ústavný súd by mal pristupovať k preskúvaniu rozhodnutí o zaistení nástrojov trestnej činnosti a výnosov z trestnej činnosti ako k rozhodnutiam dočasnej a zabezpečovacej povahy vydaným v priebehu prípravného trestného konania zdržanlivo, keďže do práv sťažovateľa sa nezasahuje konečným spôsobom (IV. ÚS 672/2022, I. ÚS 264/2023, I. ÚS 550/2024). V zmysle § 96a ods. 8 Trestného poriadku ak sa žiadosť o zrušenie alebo obmedzenie zaistenia zamietla, vlastník nehnuteľnosti ju môže, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť; inak sa o nej nekoná. V priebehu trestného konania má teda sťažovateľ možnosť opakovane žiadať o zrušenie zaistenia (II. ÚS 480/2021, I. ÚS 550/2024). Tieto skutočnosti však ústavnému súdu nebránili, aby rozhodnutia o zaistení nástrojov trestnej činnosti a výnosov z trestnej činnosti (konkrétne rozhodnutia o sťažnosti proti rozhodnutiu o zamietnutí

žiadosti o zrušenie zaistenia) v trestnom konaní v minulosti preskúmal z pohľadu namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 602/2021, II. ÚS 60/2023, III. ÚS 43/2023, I. ÚS 264/2023, I. ÚS 550/2024).

16. Z pozície materiálnej ochrany základných práv teda ústavný súd konštatuje, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k zásahu do užívania majetku patriaceho sťažovateľovi, a preto ho preskúmal optikou garancií vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, avšak s akcentom na už predostreté východiská (body 14 a 15) a so zhodnotením, či medzi použitým prostriedkom a sledovaným cieľom bol rozumný vzťah proporcionality (James a ostatní proti Veľkej Británii z 21. 2. 1986). Inými slovami, ústavnoprávny prieskum zaistenia majetku sťažovateľa, o ktorom bolo v poslednom stupni rozhodnuté napadnutým uznesením okresného súdu, sa v podstate sústreďuje len na tie prípadné pochybenia, v ktorých dôsledku by pre také rozhodnutie chýbal zákonný základ alebo by zjavne nemohlo viesť k naplneniu účelu, ktorý ním má byť dosiahnutý, alebo by v ňom bolo možné vidieť svojvôľu z iného dôvodu. Konanie o ústavnej sťažnosti totiž nemožno považovať za pokračovanie trestného konania a posúdenie splnenia podmienok na zaistenie majetku v trestnom konaní je v právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

17. V prvom rade je potrebné uviesť, že pokiaľ sťažovateľ namieta od počiatku absentujúci právny základ na zaistenie nehnuteľností, napadnutými uzneseniami sa nerozhodovalo o takom zaistení (§ 96a ods. 1 Trestného poriadku), ale až o následnej žiadosti o zrušenie zaistenia podľa § 98a ods. 8 Trestného poriadku. Rozdiel spočíva v tom, že v druhom z oboch prípadov sa skúma potreba ďalšieho zaistenia, ktorého primárny základ už bol judikovaný. Faktická oneskorenosť ústavnej sťažnosti mohla vyvolať jej odmietnutie už práve z tohto dôvodu, ústavný súd však nad rámecovo a v príslušných súvislostiach vykonal vecný prieskum.

18. Okresný súd v napadnutom uznesení konštatoval, že sťažovateľ nie je v trestnej veci vedenej Prezidiom Policajného zboru pod ČVS: PPZ-49/NKA-FVZ-2022 považovaný za podozrivého a taktiež nie je spochybňované ani to, aby za predmetné pozemky riadne zaplatil kúpnu cenu z vlastných prostriedkov, ktorých pôvod nebol taktiež spochybnený, avšak poukázal na to, že [REDAKOVANÉ] ako jednému z viacerých obvinených v predmetnej trestnej veci a stíhanému aj pre pokračovací obzvlášť závažný zločin legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 2 písm. a), ods. 5 písm. a), b) Trestného zákona je kladené za vinu, že „ako právny zástupca postupníka pohľadávky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v presne nezistenom čase v dátumoch 9. júla, 10. augusta, 11. augusta a 10. decembra 2020 a 19. marca 2021, na presne nezistenom mieste v Nitre, v prvom rade uzatvoril kúpne zmluvy s osobou [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vo svojom mene a zároveň zabezpečil a dohodol uzatvorenie (okrem iných) kúpnej zmluvy z 11. augusta 2020 s predmetom zmluvy - pozemky katastrálne územie [REDAKOVANÉ], obec [REDAKOVANÉ], okres [REDAKOVANÉ], list vlastníctva číslo [REDAKOVANÉ] (neskôr v zmluve [REDAKOVANÉ]) a to pozemky s parcelným číslami [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], na základe ktorej bol povolený vklad do katastra nehnuteľností, čím nadobudla uvedené pozemky do vlastníctva osoba [REDAKOVANÉ] za sumu stanovenú kúpnu cenou vo výške 5 778,- eur.“, z čoho explicitne vyplýva, že prevod vlastníckeho práva k predmetným pozemkom na sťažovateľa od obvineného je predmetom skutku kladeného tomuto obvinenému za vinu. V nadväznosti na to okresný súd v obsahu svojej argumentácie dostatočne vyjadril, že k vydaniu príkazu

na zaistenie predmetných nehnuteľností vo výlučnom vlastníctve sťažovateľa nedošlo na účely dokazovania ani zabezpečenia nároku poškodeného na náhradu škody, ale z dôvodu zistených skutočností, ktoré nasvedčovali tomu, že predmetné nehnuteľnosti boli výnosom z trestnej činnosti v kontexte meritórneho rozhodovania o možnom uložení ochranného opatrenia zhabania veci v prospech štátu ako výnosu z trestnej činnosti podľa § 89 ods. 1 písm. c) Trestného zákona (vec nepatrí páchatelovi), teda bez ohľadu na to, že sťažovateľ nie je v trestnej veci obvineným ani podozrivým, a tento záver nebol oslabený ani dosiaľ vykonaným dokazovaním. Okresný súd v kontexte skutkových zistení verifikovaných vykonaným dokazovaním nepovažoval za relevantnú argumentáciu sťažovateľa o riadnom (rozumej aj dobromyseľnom) nadobudnutí predmetných pozemkov, zapltení kúpnej ceny za nich, ako ani námietku o súbežne prebiehajúcim civilnom konaní, ktorého samotné vedenie a informácia o jeho priebehu v katastri nehnuteľností vo forme poznámky má predstavovať dostatočnú garanciu zabezpečenia prípadného nároku poškodeného na náhradu škody, v dôsledku čoho tak zaistenie predmetných nehnuteľností prostriedkami trestného práva je duplicitné. K argumentu sťažovateľa o náhrade škody okresný súd obsahovo ozrejmil (opätovne vychádzajúc zo skutkových reálií veci), že si tento nárok síce poškodený v trestnej veci neuplatnil riadne a včas, avšak poškodeným by vzhľadom na povahu stíhanej trestnej činnosti mala byť Slovenská republika, pričom v prípade uloženia zhabania veci podľa § 83 ods. 1 písm. c) Trestného zákona sa vlastníkom zhabanej veci stáva štát, uplatnenie nároku na náhradu škody teda nie je potrebné. K tomu okresný súd doplnkovo konštatoval, že civilné konanie je vedené nezávisle od trestného stíhania a prípadný výmaz poznámky z katastra nehnuteľností z akéhokoľvek dôvodu by mal za následok dispozičnú voľnosť sťažovateľa s jeho pozemkami, ktorý by mohol účinne nakladať s pozemkami bez tiarch alebo záväzkov.

19. Napokon okresný súd v konfrontácii s námietkou sťažovateľa o disproporčnom postavení vo vzťahu k obvineným zo stíhanej trestnej činnosti, ktorým bolo zrušené zaistenie majetku z dôvodu nálezu ústavného súdu č. k. PL. ÚS 1/2021-464 z 27. septembra 2023, poukázal na to, že k zrušeniu zaistenia majetku obvinených došlo aplikáciou § 427 Trestného poriadku, keď nadobudnutím platnosti a účinnosti novely Trestného zákona odpadli zákonné podmienky na zaistenie majetku obvinených v zmysle § 425 ods. 1 Trestného poriadku, pričom ale prízvukoval, že to neplatí vo vzťahu k nehnuteľnému majetku zaistenému obvineným podľa § 96a ods. 1 Trestného poriadku. Z tohto pohľadu je podľa okresného súdu sťažovateľ v identickom postavení ako obvinení, keďže všetky nehnuteľnosti zaistené na základe príkazov prokurátora okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 204/21/2207-21 z 21. marca 2022, č. k. 1 Pv 204/21/2207-22 z 21. marca 2022, č. k. 1 Pv 204/21/2207-23 z 21. marca 2022 a č. k. 1 Pv 204/21/2207-24 z 21. marca 2022 zostávajú naďalej zaistené, keď relevantnou okolnosťou pre trvanie zaistenia nehnuteľností nie je procesné postavenie jednotlivých vlastníkov, resp. podielových spoluvlastníkov, ale povaha nehnuteľností, pri ktorých naďalej zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že sú výnosom z trestnej činnosti.

20. Doplnkovo je možné poukázať aj na argumentáciu krajskej prokuratúry v napadnutom uznesení (jej odôvodnenie tvorí s odôvodnením prieskumného rozhodnutia okresného súdu funkčný obsahový celok), ktorá dôvod zaistenia predmetných nehnuteľností videla v hmotnoprávnej rovine vyjadrenej § 130 ods. 9 písm. a) Trestného zákona a v procesnoprávnej rovine vyjadrenej § 89 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, keďže ide o veci, ktoré boli získané trestným činom (t. j. skutkom, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie a je právne kvalifikovaný

ako určitý trestný čin). Podľa obsahu úvah krajskej prokuratúry už z povahy stíhaného skutku vyplýva, že k spáchaniu trestného činu malo dôjsť práve prevodom vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam na reštituenta nad rámec jeho zákonných nárokov, pričom už v čase zaistenia nehnuteľností, ako aj v procese posudzovania ďalšej dôvodnosti zaistenia záver, že sa predmetné nehnuteľnosti nedostali do vlastníctva žiadateľa priamo skutkom popísaným v uznesení o začatí trestného stíhania, ale až v dôsledku následných prevodov, neznemožňuje kvalifikovať tieto veci (nehnuteľnosti) ako výnos z trestnej činnosti, ktorá je predmetom vedeného konania. Ústavný súd konštatuje, že taký záver predbežne neodobruje z hľadiska budúceho rozhodovania v dotknutom konaní vo veci samej, ako východiskový podklad pre priebežný procesný záver o danosti dôvodov na zaistenie nehnuteľnosti v zmysle § 96a ods. 1 Trestného poriadku (závislý od finalizácie skutkových zistení) ho však nemôže považovať za ústavne neudržateľný. K uvedenému možno dodať, že vzneseným obvinením (aj keď nie sťažovateľovi) predpokladaná protiprávna uzurpácia konkrétnej veci trestným činom, teda jej získanie trestným činom v zmysle § 130 ods. 9 písm. a) Trestného zákona, znemožňuje legálnosť jej nadobudnutia aj jej ďalšieho prevodu, pretože nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má sám (ak také riešenie výnimočne neodobruje zákon), k čomu podľa podkladových údajov smeruje civilná žaloba podaná prokurátorom. Zhabať vec, ktorá je výnosom z trestnej činnosti, pritom možno podľa § 83 ods. 1 písm. c), § 60 ods.1 písm. c) Trestného zákona aj v prípade, ak ide o vec, ktorá nepatrí páchatelovi, patrí teda tretej osobe odlišnej od štátu, v ktorého prospech sa vec zhabáva, čo predpokladá situáciu, keď vlastník veci nie je obvinený ani podozrivý zo stíhanej trestnej činnosti, resp. účasti na nej (použitelnosť inštitútu dotknutého ochranného opatrenia na predmetnú vec je na účel rozhodovania o ústavnej sťažnosti nadbytočne bližšie rozoberať). Možno však pre obe popísané alternatívy spôsobu aplikačnej finalizácie vlastníctva k veci dodať, že eventuálna otázka právneho podkladu a personálneho smerovania majetkovej reparácie tretej osoby, ktorej takto vznikla majetková ujma, je potom až sekundárnou otázkou (samozrejme, závislou aj od výsledku dosiaľ vedeného trestného stíhania).

21. Oboznámia sa s napadnutým uznesením okresného súdu, ústavný súd ho vyhodnotil ako primerané tomu, že ide o rozhodnutie o dočasnom zaist'ovacom opatrení a nemožno ho *prima facie* považovať ani za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Napadnuté uznesenie má zákonný podklad, keďže predpoklad právnej normy obsiahnutej v § 96a ods. 1 Trestného poriadku vedie k naplneniu účelu aplikovaného zaist'ovacieho inštitútu. Ústavný súd teda konštatuje, že okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval v zmysle ich účelu, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnej zákonnej úpravy, ktorej aplikáciu na sťažovateľov prípad okresný súd dôsledne preskúmal, pričom postačujúcim a zrozumiteľným, teda ústavne udržateľným spôsobom zdôvodnil splnenie relevantných zákonných podmienok, čo vylučuje zásah do základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a v obsahovej prepojenosti a konkrétnych súvislostiach (predchádzajúci odsek) do základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 v spojení s ods. 5 ústavy. Ústavný súd zároveň z dôvodov, ktoré predostrel okresný súd v napadnutom uznesení, nezistil, že by medzi použitým prostriedkom (zaistením nehnuteľného majetku podľa § 96a Trestného poriadku) a sledovaným cieľom nebol rozumný vzťah proporcionality (James a ostatní proti Veľkej Británii z 21. 2. 1986, Bruncrona proti Fínsku zo 16. 11. 2004), čím tak podľa ústavného súdu nebol zásah do práva sťažovateľa

na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu nezákonný a svojvoľný (Maniscalco proti Taliansku z 2. 12. 2014, § 55).

22. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

23. V zmysle už predostretých záverov ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu